

Svar på skriftligt spörsmål SSS 416/2024 rd

Svar på skriftligt spörsmål om det allmännas närvaro på plattformen X, vilket gör det delaktigt i att stödja systematisk desinformation och Rysslands olagliga angrepp

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 416/2024 rd undertecknat av riksdagsledamot Timo Harakka /sd:

Motsvarar det allmännas närvaro på plattformen X statsförvaltningens kommunikationsvärden ”öppenhet, pålitlighet och jämlikhet”,

vilka slutsatser drar statsrådet av den systematiska desinformationskampanjen som plattformens ägare bedriver och som försvagar den västerländska demokratin och av dennes kontakt med Rysslands ledare som för ett rättsstridigt anfallskrig och

leder dessa faktorer i det dagliga övervägandet till att statsrådet ger statsrådets kansli, statsrådsmedlemmarna, ministerierna, myndigheterna och andra som utövar offentlig makt rekommendation att lämna plattformen X, såsom flera ansvariga offentliga aktörer redan har gjort?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Syftet med statsrådets kommunikation är att ge en faktabaserad helhetsbild av statsrådets och ministeriernas verksamhet, mål, beslut och beredningsprocesser och att främja samspelet mellan regeringen och det övriga samhället. Statsrådet kommunicerar på ett sådant sätt att människor kan lita på att de får riktig och tillförlitlig information öppet, objektivt och i rätt tid. Kommunikationen har till uppgift att främja de demokratiska processerna och tillgodoseendet av medborgarnas rättigheter.

Förändringarna i informationsmiljön leder till att befolkningen splittras i mindre målgrupper. Därför måste myndigheter kommunicera via flera kanaler och vara i så stor utsträckning som möjligt närvarande i de kanaler som människor använder. Även rekommendationen om statsförvaltningens kommunikation utgår från att statsförvaltningen kommunicerar så öppet och omfattande som möjligt till allmänheten.

Alla sociala medier bygger på att var och en fritt kan berätta om sina egna åsikter och kritisera andras åsikter. Därför sprids också konspirationsteorier och mis- och desinformation i alla sociala mediekkanaler. Myndigheternas uppgift är att balansera den offentliga debatten genom att erbjuda faktabaserad information om myndigheternas egen och samhällets verksamhet. Detta är särskilt viktigt i en situation där många olika åsikter och föreställningar utmanar forskningsdata eller ifrågasätter det demokratiska samhällets grundprinciper.

De kanaler som används i statsrådets kommunikation utvärderas kontinuerligt ur flera olika synvinklar. På grund av de senaste ändringarna i snabbmeddelandetjänsten X har statsrådets kansli klart minskat det innehåll som publiceras i tjänsten. Hittills har man bedömt att man trots problemen med snabbmeddelandetjänsten X fortfarande kan förmedla information effektivt och snabbt till människor, medier och andra intressentgrupper som bor i Finland.

Via X kan man också nå en betydande internationell publik. Trots problemen med plattformen har X etablerat sig som en internationell politisk och diplomatisk kanal där till exempel statscheferna tar ställning till aktuella frågor eller skickar sina gratulationer, kondoleanser eller andra reaktioner. Att statsrådet i Finland ensidigt lämnar ett sådant forum skulle avsevärt minska Finlands internationella synlighet och bryta mot etablerad internationell kommunikationspraxis. De sociala medierna och deras ständiga förändring, utvecklingen av algoritmerna och kanalernas diskussionskultur är förknippade med betydande problem, men hittills har man inte hittat någon motsvarande ersättande kanal för X varken i Finland eller någon annanstans.

Enligt rekommendationen för statsförvaltningens kommunikation ska varje myndighet ska ha en officiell kommunikationskanal som den själv äger. Kanaler som ägs av andra aktörer kompletterar endast helheten. Enligt rekommendationen informerar man inte om statsrådets eller statsrådets kanslis verksamhet enbart i sociala medier. Statsrådet publicerar inte heller väsentlig information enbart i snabbmeddelandetjänsten X, utan samma information ska alltid finnas också på statsrådets webbplats eller till exempel på en EU-institutions webbplats.

De huvudsakliga kanalerna för statsrådets kommunikation är statsrådets och ministeriernas webbplatser. Alla intresserade, kan om de vill, beställa ministeriernas meddelanden, ministrarnas tal och annat aktuellt material per e-post från statsrådets och ministeriernas beställningstjänster. Med andra ord tvingar eller styr inte statsrådet någon att använda X eller andra kanaler i sociala medier.

Helsingfors 21.11.2024

Statsminister Petteri Orpo